

BELFÖLD.

(Jótekonyság.)

M.-Sámsond, 1879. nov. 26.

Tekintete! Szerkesztő ur!

Ha a történelemmel vagy akár a minden-napi életnek tényeiből abstrahálni akarunk: nem vonhatjuk kétségbe, hogy a magyar aristocratia kimagaslóbb alakjai mindig kiváló érzéssel bírtak fölismereni s aztán érvényre jutni azt az irányzatot, mely a közélet terén a legszükségesebbnek s eredményesebbnek a legáltalánosabbnak mutatkozott. Legkiválóbb aristocrataink tulajdonlag a nemes realizmusnak voltak emberei és nem annyira a phrasisek, mint sokkal inkább a tettek és az élet mezején tündököltek. Ha szárnyra kelt egy-egy nagy gondolat, egy eszme: ők voltak ennek megtestesítői... Elmult, nagy századokban, midőn harez vivatott a tudomány és lelkiismeret érdekében: ők voltak iskoláinknak alapvetői és tempomainkuak építői. És a midőn a kor realisabb irányt vőn, midőn a gyakorlati élet követelte jogát, midőn elismerve lett, hogy nemcsak az a nép vész el, mely „tudomány nélkül való”, de elvesz az is, mely szegény és nyomorult: akkor ismét aristokratiánk legjobbjai álltak közlekedési, ipar- és közgazdasági vállalatok élére.

S minthogy ily jelenségekkel ma is találkozunk: oktalanság és hátatlanság volna azokat nyilvánosságra nem hozni. Eare, wem Ehre gebührt! Szinte csak néhány éve, hogy M.-Sámsondra beköltözött egy nemes főúri család s már is, mint egy varázs-ítésre, mintha más föld volna a lakosok lábai alatt, más ég fejük felett, mintha más volna maga az éltető levegő is: oly szembeeszkő a jótekonyság változása. A gróf Bethlen István világos és magas tervein, erélyes akaratán új élet kezdődött s megszűntek a lazulni kezdő erkölcsi s anyagi állapotok.

E nemes grófi család az lett a községben, hogy bibliai hasonlattal éljék, mint az új, erős kovás a téstában. A nemes gróf reformátusként alkotott s ebben legujjabban áldozatkészségével egy iparágat: a kosárkötést is meghonosította; a nemes grófok — nagy lelkű patrona — pedig felruházta a szegényebb iskolásokat s minden tekintetben elérni segített a magasabb, erkölcsi célokat. És, hogy a gyakorlati élet követelményeinek is elég legyen téve, a nemes gróf csak e napokban tett évenkénti 100—100 forintos alapítványokat a m.-madarasi és m.-sámsondi baromtenyésztés érdekében. S ez annál nagyobb jelentőségű, mert vidékünk „sine qua non”-ja éppen a baromtenyésztés, mely jóvelmi forrásul megmarad nekünk akkor is, midőn már gabonáinkat a nagy szláv és amerikai verseny a világpiacokról ki is szorította. E sorok írja kedves kötelességem ismertem a nemes főúrnak, gr. Bethlen Istvának ez újabb áldozatáért a nyilvánosság színe előtt köszönetet mondani.

Molnár Albert,
ev. ref. pap.

TOLDI SZERELME.

(Elbeszélés tizenkét énekben.)

IRTA:

ARANY JÁNOS.

(Vége.)

Kiőrülve magát, s meg újra, meg újra,
Ügyet vete most az idegen ifjura,
S hallva fiától, hogy utitásra, régi,
Fogad szép szóval, kezét ada néki.

Benczét is az öreg asszony megülte,
Hogy Anikójának jól gondját viselte;
Mond apja kevélyen: „mert én tanítottam,
Gyenge vesszőcskémét jóra hajlítottam!”

Toldi Anikóval anyjokhoz ülének,
Bence me a kobzos, a lovas legények,
Úgy manek Budára mint egy menyegzőre,
A vége is az lesz, gyantimot előre;

Legalább az uton Miklós meg az anyja
Súgva beszélnék, hogy Anikó ne hallja,
Nem is őt... kivált hogy, fél-útra sem érve,
Kobzosnak is jut hely az öreg szekérbe;

Buda már ott lévén, Toldi anyja nevet:
„Kétszer ilyen hosszú volt ez az út menet!”
Zongó ceterával hion a kapus várta,
De kapuja úgy van, mint este beárta.

„Tedd le, csiriz, azt a czinczögő micsodát!
Vagy magam szálljak le kapu-nyitni? — No hát!”
Bence a kapusra az öreg így mordul,
S nézte, ha nézik-e mikor ő befordul.

Így Toldi, elérvén budai otthonját
Szegre akaszthatta bujdosása gondját,
Szegre a nagy buzgányt, a paizet, az ostort,
Melyeket ő harcban még ezután is hord;

Az öreg kámszát is pihenőre tette,
(Oly durva daróc ez, hogy a moly sem ette);
Majd felveszi később negyven-ötven évvel,
Ha magát is már holt számba felelték el.

Anikó meg visszaalakulván nőnek,
Most látja a kobzos, kit szeretett ő meg;
Ha eddig a báb volt, most a szép pillangó,
Ha eddig szerette, most a feje bangó.

Meg is kírte rögtön a Toldinő kiadta,
Gyűrűvel a gyűrű helyét változtatta;
Nem irigylé Miklós, de feszült a dolmány
Maga bús szerelmét ehhez elgondolván.

szellemében felhatalmaztatik, illetőleg utasittatik, hogy Bosznia- és Herzegovinának a közös minisztérium által vezetendő ideiglenes közigazgatásába alkotmányos felelősség mellett befolyjen.

Következik a Bosznia és Herzegovina közigazgatásáról szóló törvényjavaslathoz a bizottsághoz visszautasított függőben maradt első szakasza.

Pulay Kornél előadó ajánlja elfogadásra az újonnan szövegezett szakaszt.

Szilágyi Dezső nem fogadja el a 8-t. Az északi sark nincs oly messze a déltől, mint ezen törvényjavaslathoz az 1867. XII. t.-cikk. Ezen köztszabályban részeseül 67-ik évi t.-cikk (Felkiáltások a szélső baloldalon: Ohó!...) legalább szélső körben köztiszteltetnek örvendő 1867. XII. t.-cikk, mely azon szerencsében részesül, hogy a miniszterelnököt is most már tisztelői közé számítják — semmi rokonságra nincs ezen törvényjavaslattal.

Tisza Kálmán miniszterelnök megvan arról győződve, hogy a 67. XII. t.-cikk értelmében Bosznia és Herzegovina közigazgatását másra mint a közös minisztériumra bízni nem lehet, s minthogy a maga részéről a törvényt jelenleg megváltoztathatónak nem tartja, ajánlja a bizottság szövegét elfogadásra, mely a törvény szellemének megfelel.

A többség elfogadja a bizottság, indítványát. Ezután vita nélkül elfogadtatik a főrendiháznak a honosítási törvényjavaslathoz tett módosításaira vonatkozó bizottsági jelentés és a könyvtári bizottság jelentése is. Tárgyalás alá vétetik Boszniának és Herzegovinának a monarchiával vámevesületbe való felvételéről szóló törvényjavaslatot.

Baross Gábor, a közgazdasági bizottság előadója elfogadásra ajánlja a törvényjavaslatot.

Orbán Balázs: Anyai bosnyák tárgyu t.-javaslatot tárgyalunk most, hogy azt kell hinnünk, hogy egy bosnyák parlamentben vagyunk. E törvényjavaslatok veszélyessége nem annyira a formában, lényegben, mint inkább a következményekben rejlik. Ezen törvényjavaslatot általánosságban sem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Apponyi Albert gróf nem tartja e törvényjavaslatot tárgyalhatónak, mert nincs biztosítékunk aziránt, hogy annak intézkedéseiből nem fognak-e keletkezni nemzetközi bonyodalmak; mert nincs tudomásunk, hogy minő közigazgatási szervezet lesz az occupált tartományokban, és mert nem ismerjük a monarchia kereskedelmi és közgazdasági politikáját; nincs biztosítékunk aziránt, hogy hazánk érdekei meg lesznek-e oltalmazva. Ez értelemben határozati javaslatot nyújt be. (Helyeslés a középén.)

Mocsáry Lajos. Mindaddig, míg az occupatio tart, azzal kibékülni soha nem fogunk.

Tisza Kálmán kormányelnök jelenti, hogy holnap Szalay Imre, Kautz Gyula, Gyurgyik Gyula és Helfy Ignác interpellációira felelni fog, egyezsersmind kéri, hogy a hétfői ülésben választassanak meg a közös ügyek tárgyalására kiküldendő magyar delegáció tagjai.

Ez utóbbihoz a ház hozzájárult, mire az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

A nap hőse ma is Oroszország. A hírlapok legnagyobb része azzal a fordulattal foglalkozik, melyre az orosz politika készül. Különféle változatokban beszélik, hogy a czár békés politikára szánta el magát, mert ki akarja kerülni a veszélyeket, a melyekkel Németország és Ausztria-Magyarország szövetsége fenyegeti az elszigetelt és gyöngye Oroszországot. Ez elhatározás bizonyítékul emlegetik, hogy a külföldi diplomáciai kart részben megváltoztatja, és kiváló gondot fordít a bécsi és berlini ügyekre. Onbiri berlini nagykövettel Orlov herceg fogja fölvaltani, a kit állítólag nagyon kegyel a német kancellár, Valujev pedig arra szemelte ki a czár, hogy támogassa és bizonyos tekintetben pótolja Gorcsakov herceget.

Az orosz hivatalos politika tehát békére vágyik, vagyis inkább pihenni akar, mint az ordításban elfáradt gyermek. Az orosz hírlapok nagy része is érteni kezdi a jelen politikai helyzetet és gyöngöd hurokat pengot. Egy pár bécsi officiosus lap illendőképén föl is használja ezeket a körülményeket és hirdeti Oroszország békeszeretét.

Néhány hete azt az eszmét pendítették meg az angol lapok, hogy az orosz befolyás ellenében Persiával kellene szövetekeznie Angliának. — A „Daily News” most azt jelenti Pétervárról, hogy az angol és persia kormányok közösen fogják meg szállani jövő évben Herátot. A tudósító nem vállal felelősséget a forrás hitelességéért, de azt bizonyosan tudja, hogy Pétervárra csakugyan érkezett ilyen jelentés, hogy ott elbízják és nagy fölhabordást okozott e hír.

E jelentésnek és sakkhúznak kettős célja is lehet. Törökország és Persia mindenkor antagonista voltak. Tekintettel arra, hogy a porta és Anglia közt most nem a legjobb viszony uralkodik, nem csodálkoznánk, hogy az angol kormány ezzel a fordulattal akarja meglágyítani a törököket.

A konstantinápolyi állapotokról szomorító hírek érkeznek. A szultán és a porta kétségbeesett pénzszavarakban szenved. A Kurban-Bajram ünnepe alkalmából nagy erőfeszítéseket tett a porta, hogy fizethessen valami csekély összegeket hivatalnokainak. Szaid pasa parancsot adott e célból a vám- és posta-igazgatóságoknak, hogy a

pénzügyminisztériumba küldjék bevételeiket. Ekkor a vám- és távíróhivatalnokok, attól való félelmükben, hogy ők semmit sem fognak kapni, 30 órán át strikeoltak, míg Szaid pasa vissza nem vonta rendeletét.

Sőt a szultán palotájában is nagy a szükség. Ozman pasa palota-marsall egyik hivatalnokát küldötte a napokban a pénzüverő hivatalba annak kikutatása végett, hogy mit lehetne eladni vagy értékesíteni. Minthogy nem talált mást, az érczelvasztásra használt platina-tégelyeket akarta elvitetni, és csak akkor állt el követelésétől, miután megértették vele, hogy a tégelyek háromszor annyira kerülnek, mint a mennyit érték adnak. A marsall hivatalnokai azzal igazolta föllépését, „hogy mindnyájan éhen halnak, mert egyetlen para sincs a palotában.”

Ezzel furcsa ellentétben áll, hogy Ozman pasa részére 24.000 frank havi illetéket utalványoztat a szultán. A gazi pedig mindenkor módját ejti, hogy hozzájusson pénzhez. A pénzügyminiszter cabinetje elé ugyanis egy tenyeres talpas tisztet állít, a ki lesi hogy viszi-e valaki a pénzt a miniszterhez, és rögtön beront a cabinet-be a hadügyminiszter nevében és minden pénzt elviszi a neki járó illeték erejéig.

Hogy ez az állapot nem tarthat soká, az is bizonyos. Vagy a törökök fogják jobban ellenőrizni állampénztárukat, vagy a hatalmak fogják gondnokság alá helyezni a szultánt.

Kossuth levele.

Helfy Ignác, orsz. képviselő urnak Budapestén.

Collegno al Baraccone,

1879. nov. 19.

Kedves Barátom!

Ön szives volt irataimnak sajtó alá rendezését magára vállalni; ámdé azóta és egy lényeges változás mentem keresztül, a mire önnek talán kötelessége leend az olvasót figyelmeztetni.

Előbeszédemben és kiadandó irataimban én, mint a magyar nemzet tagja jelenek meg.

Sőt a külföld, kormányok és nemzetek benem a magyar nemzeti lét, megtestesített eszméjével vélték találkozni.

E magyarsági minőséget az utóbbi napokban, a magyar nemzet képviselői által megszavazott törvény anachronizmussá tette.

Azon magyar nép, melynek polgárokká emelkedésében egy kis részem nekem is volt, oly képviselőket választott magának, a kik elhatározták, hogy az, a ki magyarnak született ugyan, de tíz évig megbízás nélkül külföldön tartózkodik, magyar polgári minőségét elveszti, hacsak haza nem megyen, hogy valamely község kötelekébe lépjen, vagy valamely osztrák-magyar consuluál nem jelentkezik.

Hogy mi kár, baj, nehézség érhetne volna Magyarországot, ha ily „kimagyarosító” törvény nem hozatik? — nem értem.

Hogy mi haszna lehet belőle, vagy miként felel meg a kor kulturális igényeinek azáltal, hogy ily törvényt hoz? — ezt még kevésbé értem.

Hogy a szabad angol ember a középkor homályában tévelyeg, mivelhogy azt, hogy ő angol ember, s mert angol, hát angol polgár, oly veleszületett jognak (inborn right) tartja, melyet töle senki a világon el nem vehet: azt legkevésbé értem; hanem azt tudom, hogy ha valaki angol embernek illyest mondana, azt kapná válaszul, hogy öltön szőr-zsákot, hintson port, hamut fejére és menjen vezekleni, mert káromkodott isten, az emberiség, a természet és a cultura ellen.

Hanemhát a törvény megszavaztatott. Én harmincz éve vagyok külföldön és bizony nem az osztrák-magyar kormány megbízásából.

Én Magyarország jelen állapotát jogszerűnek el nem ismerem; mert a magyar nemzet elidegeníthetetlen lét-jogába ütközik.

Községi kapcsolata hát nem léphetek, mert ezáltal oly alattvalói viszonyba lépnek, mely nemzeti jogörzetemmel ellenkezik.

Osztrák konzulnál természetesen nem jelenkezhetek, mert annak hatóságát magam felett el nem ismerem.

Apostata-vá nem leszek. Tehát én és fiaim a kitaszítottak közé tartozunk.

Még néhány magyarral az egyedüli emberek vagyunk kerek világon, a kik nemzet tagjai nem vagyunk. A világ páriái vagyunk.

„Consummatum est.”

Tudomásul vesszük. Fiaim, kik előtt még egy élet áll, miután annak jobb részét hazaszeretéből a gálá-rabokkal egy lábón, aaz polgári jog nélkül elvesztetették, — fiaim gondoskodni fognak, gondoskodniok kell magukról, hogy világ-páriák ne maradjanak.

Én az maradok. Hát kérem, figyelmeztesse irataim olvasóit (ha lesznek olvasói), a hol ez iratokban velem mint „magyarral” találkozhatnak, olvassák előbe e szót: „volt”, vagy e szót: „kitaszított”.

Különb, a mi életem célját és szívem érzelmeit illeti, vagyok ma, a mi tegnap voltam, és leszek a számomra kimért holnapon át, a mi ma vagyok.

Az anyai kebelről eltasztást — a változhatlan fiai szeretet hűségével fogom viszonzni mind halálomig.

Szíves üdvözléssel, barátja

KOSSUTH LAJOS.

A KOLOZSVÁRI IPARKAMARA

jelentéséből.

Gépek, szerszámok, készülékek, műszerek, közlekedési eszközök és ezek alkatrészeinek gyártása.

(Folytatás.)

g) Taneszközök.

Ilyeneket készít az egyetem mechanikusa, a kit, mint elismert szakembert, a m. minisztérium egyik poros egyetemről hívott Kolozsvárra s a ki mind inkább kezdi elfoglalni az eddig parlagon hevert tért.

g) Világító és fűtő készülékek.

E rovat alatt csak a vaskemenczék ról kellvén említést tennünk, ismételhetjük csupán a miket a rojaidai vasgyár és a bádigosok üzletinél fölhoztunk. A fűtés vaskemenczékkel mind inkább kezd kimenni szokásból s ezen kívül a feljáról hozott ötvvények keresettebb áruk, mint az itt készülő cikkek. A rákosi községébánya tulajdonosai megkísértették a szénfogyasztás érdekében megfelelő szerkezetű vaskemenczékkel hozni alkalmazásba, de a faárak olcsósága és a ragaszkodás a régi fűtés módhoz e kísérletet nem vezette sikerhez. Víz- és gázfűtés nálunk még sehol sincs alkalmazva. Az olaj- és petroleum lámpákról a bádigosoknál már hasonló emlékeztünk.

b) Fegyverek és löszerek.

Puskaműves a kamarakerületben 9 van; foglalkozásuk természetesen csak a javításokra terjed ki. Erősen panaszkodnak, hogy a vadászati engedélyek és fegyverek megadogatása óta keresetük is rendkívül megcsökken s ha a honvédség fegyvereinek javításánál nem nyílt volna némi keresetük, az üzletből meg nem élhetnének. Régebben több segédet tudtak foglalkoztatni, most alig képesek tanoncokat tartani s a munkabéreknek azon rossz következménye van, hogy a tanoncokat sem képesek kellő szakismerettel ellátni s így közeve a katonaság is szenved, mert az ujonczok közé már most sem akad képzett puskműves, a kit az ezrednél ily munkákra használni lehetne. Óhajtsunk természetesen a fegyveradó eltörlése.

Kő-, föld-, anyag- és üveg-ipar.

a) Kővek megmunkálása.

Kőfaragással iparszerűleg 25 egység foglalkoznak e kerületben, azonban adataink bizonyos hiányosak, mert ennél jóval több ily iparos van, a kik nagyrésze azonban csak segédképpen dolgozik egyes építészknél. Kolozsvárt több ügyes kőfaragó van, s az épületi munkákon kívül sírkövek készítésével is foglalkozik, a melyek csinosasága nézve a nagyobb igényeknek is megfelelőnek; kár, hogy az anyag kizárólag mészkő, a mely hamar elmálik. A márvány és granit sír- és emlékkövek készen jönnek Budapestről s itt csak a feliratokat metszi belé az ezen üzlettel foglalkozó kőfaragó.

Műmalmainkhoz a követ máshonnan, leginkább Franciaországból hozzák ugyan, de parasztmalmaink nagyobbára e kerületben termelt s faragott köveket használnak. Szolnok-Doboka-megyében Csicsó-Keresztur mellett, Déstől 2^{1/2} Retegtől 1 mftld távolságra vannak ugyanis a híres csicsói malomkö-telepek. A hegy közele kacsos trachyt s a földtani szakértőnek vélekedése szerint vulkáni erő működésének eredménye.

Az ezen hegyből fejtett kövek jóságánál fogva érdemes volna a malomkö termelését itt észszerű művelettel folytatni, míg Csicsó-Györgyfalva, Gáncs, Csicsó-Ujfalu és Pocsészeg lakosai rendszeren másod-harmadmagukkal társaságot, összesen mintegy 60—70-en, vágják a malomkövet, gyakran élevesztélyel, mert a hegy meredek oldalain magasabban álló fatörzsekhez erősített kötelekkel bocsátkoznak az alkalmas helyre s ott a levegőben függve munkálnak 2—3 hétig egy kő kifejtésén, melyet hegyes csákánnyal vágnak körül, azután vasékekkel feszítik ki s görgítik alá; a midőn gyakran megtörténik, hogy a kő a legördítés alatt szétreped s a munkát ujból kell kezdeni. Így 10 kőből 3—4 rendszeren elvész. Ára mégis darabonként nagyságához képest csak 12—16 forint. A kövek elszállítását is rendszeren magok a kőhányák eszközlik saját marbáikkal s elviszik Beszterczőre, M.-Vásárhelyre, sőt Szobanba is. Beszterczőn egy közép nagyságú követ 14—20 M.-Vásárhelyt 24—28, Szobanban 32—40 forintot adnak. Produkálnak pedig évenként 150—160 darab malomkövet.

A kassák fenéséhez szükséges fenkövet és kőszőrűkövet is részben kerületünk ipara szolgáltatja, a mennyiben Abrudbánya vidékén házi iparként készítik s azzal vásárookra járnak s a kereskedéseket ellátták.

Egy másik specialitásunk az ugynevezett szoboki márvány, a melyet 1875-ben kezdetek rendszeresen munkát al venni, miután felfedezőjének, az ottani ev. ref. lelkesének sikerült az érekettséget iránta felkelteni. E követ előző szobok közeg határában Bánffy-Hunyadtól, a keleti vasut egyik állomásától, 9 kilométer távolságban, mely állomás az a bányából 5-4 kilom. hegyi uton és 3-6 kilom. országúton szállíttatik. Lehelhelyét és terjedelmét kövekezőkben ismertetjük: A völgy fenéktől számítva körülbelül 30 mtr magasságban szép fehér, kevésbé áttetsző 2.4 m. vastag alabástrom réteg fölött

ajándék!

A megküldött „egyesült britannia-ézt-gyár” tömeggyártásaitól átvett óriási raktár elváltatásai közzétételére és a helyiségek kiürítésére miatt
75 százalékkal fog a becsáron alul elárúztatni, tehát csaknem oda ajándékoztatni.

Csak 7 ft 25 kr., a munkabér értékének alig felét, a következők tömör britannia-ézt-servicet lehet a legfinomabb és legjobb britannia-éztből kapni,
 (melynek ára eddig 29 frt. volt),

- s a tárgyak fehérre maradásáért **25 évig vállaltatja kezesség:**
- 6 darab britannia-ézt, asztali kés angol noél pangóval,
 - 6 darab val. ang. britannia-ézt villa, legfin. legelősebb fajta,
 - 6 darab tömör britannia-ézt evőkanál,
 - 6 darab legfin. britannia-ézt kávéskanál,
 - 1 darab tömör britannia-ézt tejszűrő,
 - 1 darab nehé britannia-ézt levestörő, legjobb minőségű,
 - 2 darab hatásos britannia-ézt salonszallit gyertyatartó,
 - 6 darab legfin. britannia-ézt tojástartó,
 - 6 darab finom. zamáncsozott tálcza (tablette),
 - 1 darab szép britannia-ézt bors- vagy csokorporzó,
 - 1 darab finom britannia-ézt theaszűrő.

42 darab.

Megrendeléseket postai útján, vagy a pénz előleges beutalása mellett, míg a készlet tart, teljesít az Egyesült britannia-ézt-gyár-raktár Bécs, Untere Donaustrasse 43.

Nem megfelelő cikkek 8 nap alatt visszavetnek.

Főnyeremény
 esetleg
 400.000
 márká.

Szerencse-hirdetés.**Meghívás részvevésre**

a hamburgi államtól biztosított nagy pénzkiosorolás nyeremény-ésélyében, a melyben
8 millió 900.000 márkán felül

biztosan nyerhetni.
 Ezen **előnyös pénzkiosorolás** nyereményei, melyek természetesen 94.000 sorjegyet tartalmaz, a következők:
 a legnagyobb nyeremény esetleg

400.000 márká,

Díj	250.000 márká	6 nyer. á	4000 márká
1 nyer. á	150.000 „	65 nyer. á	3000 „
1 nyer. á	100.000 „	218 nyer. á	2000 „
1 nyer. á	60.000 „	12 nyer. á	1500 „
1 nyer. á	50.000 „	2 nyer. á	1200 „
2 nyer. á	40.000 „	631 nyer. á	1000 „
2 nyer. á	30.000 „	778 nyer. á	500 „
5 nyer. á	25.000 „	950 nyer. á	300 „
2 nyer. á	20.000 „	26.460 nyer. á	138 „
13 nyer. á	15.000 „	3900 nyer. á	124 „
1 nyer. á	12.000 „	70 nyer. á	100 „
24 nyer. á	10.000 „	7800 nyer. á	94 és 67 „
5 nyer. á	8.000 „	7850 nyer. á	40 és 20 „
2 nyer. á	6.000 „	s már kevés hó alatt 7 osztályban fognak	
64 nyer. á	5000 „	biztosan előlenni.	

Az első nyereményhúzás hivatalosan **1. é. december 10 és 11-re** van megállapítva s erre

- a egész eredeti sorjegy ára csak . . . 3 frt 50 kr. o. ért.
- a fél eredeti sorjegy ára csak . . . 1 frt 75 kr. o. ért.
- a negyed eredeti sorjegy ára csak . . . 1 frt 88 kr. o. ért.

ezen az államtól biztosított eredeti sorjegyek (nem illottt írványok) az ár beküldése, vagy utánvétele mellett általam a legelősebb vidékekre bérmentesen küldök meg.

Minden részvevő eredeti sorjegye mellett megkapja a hivatalos p céttel ellátott eredeti tervet, húzás után pedig a hivatalos nyeremény-lajstromot felbontás nélkül.

A nyeremények kifizetését, vagy elküldését a részvevőknek egyenesen, pontosan és szigorú titoktartással eszközölöm.

Megrendelések egyszerűen postai utalvánnyal, vagy ajánlott levélben tehetők.

Kérem tehát megrendelésekkel bizalmasan fordulni a következő cseéhez:

id. HECKSCHER SAMU,
 bankár és váltó-irodájá Hamburgban.

FERENCZ JOZSEF
KESERÜVIZ-FORRÁS

Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserüviz között.

Dr. Leube W. a belgyógyászat tanára Erlangenben. „Nem okoz kelletlen mellékhatást, ha nagyobb adagban vétetik. Sőt még oly esetekben is, hol a belnyákihiánya igazolt, a víz fájdalom nélküli székletet okozott.” Erlangen, 1878.

Dr. Karányi Frigyes, tanár és kir. tanácsos Budapest. „Kétféle az állatnak ki, hogy enyhén keserű, nem kellemetlen ívű és hogy még hosszabb használat után sem sávarja meg az étvágyat s emésztést.” Budapest, 1877.

Dr. Gebhardt Lajos, tanár és a Sz.-Rókus kórház igazgatója, Budapest. „Könnyen vétethetik és a többi budai vízekhez aránylag kevesebb mennyiségben és rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt létre.” Budapest, 1877.

Dr. Kiss Sándor, a Sz.-János kórház igazgatója Budapest. „Valamennyi budai keserüviz között kellemes íze és jeles hatása által tűnik ki: gyomor- és bélhurutnál, székrekedésnél, alhasi vörpangásnál, valamint vértelenségnél, aranyéknél, étvágytalanságnál stb.” Budapest, 1877.

Dr. Bamberger Henrik, tanár és udv. tanácsos Bécsben. „Még hosszabb használatnál sincs semmiféle káros hatása.” 1877.

Dr. Meynert Th. az elmegyógytan tanára, kormánytanácsos Bécsben. „A mérgeket adagok és azok kíméletos hatása által a kórca egybe-egybe hevény kórosateknél gyakran fontos okajavatlak felelnék meg.” Bécs, 1879.

Ezen víz kapható minden gyógyszerárú és fűszerárú-kereskedésben Kolozsvárt: **Csikó Imrénél és Hutter János, Somlyai László, Vogel Károly** kereskedéseiben, és a forrás-igazgatóságánál Budapest.

A fekete erdői üveggyár főraktára Kolozsvárt.

Ezennel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy raktáromban mindennemű legfinomabb **üveg- és porcellán garnitúrák,** úgy mint egyes izléses darabok, jelen:

Virágtartók, csukorszelenczék, dohánykészletek

és egyéb ajándéknak legalkalmasabb cikkek a legutányosabb árkabán találhatók. Továbbá bátorodom a n. érd. közönség becses figyelmét a nálam létező

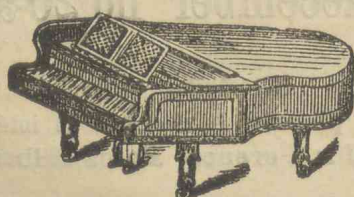
Első kolozsvári üveg műmetsző műhelyemre

felhívni, hol mindennemű üvegtermékeket, mint:
egyes betűket, virágbetűket, monogramokat, czimereket
 a legutányosabb árkabán kívánság szerint egy pár óra alatt készítek.

Vidéki megrendelések legpontosabban kiszolgáltatnak

HUNWALD LIPÓT,

a fekete erdői üveggyár erdélyi főraktára Kolozsvárt, belmagyarutca 4 sz.

súl venni kérnők, maradunk

Van szerencsém tudatni a t. cz. közönséggel, hogy czégünk kiváló képviselővel Kolozsvárt **Gegenbauer J. C.** zenetanító urat biztuk meg, s nála mindig új gyárunkbeli **zongorák** lesznek kaphatók. A midőn ezt tudomásul venni kérnők, maradunk

teljes tisztelettel:

Schweighofer J. M. fia,

cs. k. udvari zongora-gyárosok Bécsben.

Bámulatorok
 a természet erői, ha helyesen használatnak.

Bojtorjángyökök-esszencia
 a legelősebb idők óta ismeretes mint legelősebb mindenféle hajszára nézve, úgy hogy még 15 éves fiatal emberek is néhány nap alatt dús szakált nyertek tőle.
 1 palack 90 kr., postán küllve a göngyűrt 10 kral több.

Bojtorjángyökök-hajkenőcs, a hajnövelés elősegítésére és a hajhullás megállítására. 1 tégl 40 kr. Bojtorjángyökök-olaj 1 üveg 40 kr. Bojtorjángyökök-brilláns 1 pohár 40 kr.

Postán szállítás csak 1 ft összegig.
 A cik hamisítás hírküldése végett csak **Winkelmayer valódi bojtorjángyökök-készítményei** kéréndők.

Winkelmayer J.
 Bécs, 6. kerület Gumpendorfer S. rasse, 159 szám.

Fiók telep Kolozsvárt:
Széky Miklós gyógyszerésznél.
 (227) (12-12)

Megjelent és Kolozsvárt
STEIN JÁNOS
 m. k. egyetemi könyvkiadó s könyv- és zeneműárusnál
kapható:
Gazdasági könyvviteli naptár
 az 1880. szökő évre. IV. évfolyam.
 Szerkeszti **Kodolányi Antal.**
 Ára 1 frt 50 kr.

Jogász-naptár
 az 1880. szökő évre.
 Ügyvédek, bírák és közigazgatási közegek számára.
 Szerkeszté **SZÁNTÓ JÓZSEF.** Ára 1 frt 20 kr.

Ügyvédi zseb-naptár
 az 1880. szökő évre.
 Szerkeszté **SZÁNTÓ JÓZSEF.** Ára 1 frt 20 kr.

Utmutatás sebészti műtétek gyakorlására és alkalmazására.
 Irta dr. **GURLT E.** Fordította Varró Indár.
 Ára 1 frt.

Választás vagy kinevezés?
 Tekintettel a rend- és szabadságra.
 Irta dr. **IMRIK PÉTER** Ára 60 kr.

A görög irodalom története.
 Irta **JEBB R. C.** Angolból fordította Fináczy Ernő.
 Ára 90 kr.

A Maugars fü.
 Regény. Irta **THEURIET A.** Francziából fordította Nyitray József.
 Ára 1 frt 20 kr.

Kerti és tűzfeeskendők nagy választékban.

(275) **WALSER FERENCZ**
 magyar gazdasági gépgyárai egyesített raktárának és gépműhelyének Erdélyországi fióktelepe **Kolozsvárt**
 bel-monostorutca 12-dik szám alatt.
Gyári áron kedvező feltételek és jótállás mellett ajánlja:

Borsajtókat a legkitünőbb rendszerű.
Szöllőroncsoló-malmokat és szőlőrostákat.
Borszivattyukat minden hozzávaló felszereléssel.
 Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. —
 (Értelmes ügynökök és ismét-eladók kerestetnek.)
Eredeti MAYER-féle Trieurök, mely a konkolyt, búkkönyt és zabot kiválasztja.

Szoró és tisztító rosták. — Törökbuza morzsolók.

Vasszerkezetű szivattyus kutak és kút csövek.

Czinczyék és Czinczárék.
Vig elbeszélés egerekről.
 Irta **SZOKOLY VIKTOR.** Ára 1 frt.

Barna Arthur.

Regény két kötetben. Irta **BEKSICS GUSZTÁV.**
 Ára 2 frt 60 kr.

Nőtan

vagy

az asszonyi hivatás tudománya.

Intézetek, képezdek, felső nép- és polgár-iskolák magánhasználat számára.

Irta: **de Gerando Antonina.**

Ára 30 kr. postán küldve 32 kr.

Jelen kis műveste szerző által azért lett írva, hogy képzetet nyújtson az ifjú leánynak az életéről, annak rendeltetéséről, kötelességeiről, azon számos kötelességről, mely e földön reá vár. S mint irodalmunkban e sziklan páratlan művecskét bátran ajánlhatjuk a t. szülők figyelmébe.

Gazdasági zseb-naptár

az 1880-dik szökő évre.

XX. évi folyam.

Szerkeszti

Kodolányi Antal.

Ára, vászonba kötve, a „Magyar gazdák évkönyvé”-vel együtt **2 frt.**

ERDÉLY s különösen a székelyföld**közigazdasági jelene és jövője**

az erdélyi gazd.egylet egy tagjától. Ára 40 kr.

Postán küldve 45 kr.

hogyha az ára postautalványban küldetik.

MAGYAR LEXIKON.
MEGJELEN FÜZETEK BEN.
Egy-egy kötet 10 füzetből áll.
 Eddig már 41 füzet jelent meg és folyvást kapható
 Kolozsvárt csakis **STEIN JÁNOS**
 m. k. egyetemi könyvkiadó s könyv- és zeneműárusnál.